

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Проект „Усъвършенстване модела на съдебните експертизи“

Оперативна програма „Добро управление“ 2014 – 2020 г.

Приоритетна ос: Прозрачна и ефективна съдебна система

Наименование на процедурата: Стратегически проекти в изпълнение на Актуализирана стратегия за продължаване на реформата в съдебната система и Стратегията за въвеждане на електронно управление и електронно правосъдие в сектор „Правосъдие“ 2014 - 2020 г.

Бенефициент: Министерство на правосъдието

Партньор: Висш съдебен съвет

Бюджет на проекта: 350 000 лева

Период за изпълнение: 14 месеца

Кратко описание на проекта:

Към настоящия момент организацията на експертизите и дейността на вещите лица са нормативно уредени в ГПК, АПК, НПК, НК, Закона за съдебната власт и Наредба № 2 от 2015 г. за вписването, квалификацията и възнагражденията на вещите лица. Наредбата урежда условията, на които трябва да отговарят специалистите, утвърдени за вещи лица, ред и срокове за промени на списъците и за отписване на вещи лица, етични правила за поведение и др. Липсва ясна регламентация на статута на вещите лица, който и по какъв ред извършва проверка за спазването на етичните правила, не е уредена и тяхната професионална отговорност. Също липсва и уредена възможност нещо лице да бъде изключено от списъка поради некачествени експертизи. Наредбата допуска различни органи да правят предложение за определяне на вещи лица. За всеки съдебен район на окръжен и административен съд, както и за специализирания наказателен съд се съставят списъци на вещи лица, а председателите на ВАС, ВКС, ВКП, ВАП и НСлС могат да утвърждават отделни списъци за своите нужди. Тази фрагментарност в уредбата води до това в някои съдебни райони да липсват експерти в определени области, особено за някои сложни експертизи, което затруднява значително съдебния процес и често води до неговото забавяне. Голямо е значението на съдебната експертиза за информирано и обосновано решение на съда. Разработен е специализиран софтуер за вещите лица, но той се използва само в отделни съдилища, без взаимна свързаност с останалите.

Проектът ще спомогне за реформа в експертизите - с гаранции за подбор и адекватен избор на нещо лице за всяко съдебно дело и възможност за избор на вещи лица от различни съдебни райони, антикорупционни мерки и др. Предвижда се проучване на законодателството и практиките на държавите членки на ЕС, така че да се идентифицират приложимите за България. Ще се създаде единен регистър, като се

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

надгради съществуващия до сега, но се избегне фрагментарността при избора на вещи лица и осъществяването на контрол над тяхната дейност.

Основната цел на проекта е модернизирание и усъвършенстване на уредбата и организацията на съдебните експертизи.

Специфични цели:

- Подобряване на работата на вещите лица и качеството на експертизите чрез въвеждане на критерии и механизми за избор и последващ подбор, промени в системата за заплащане на труда и контрол върху дейността им, доразвиване на етичните правила и други;
- Подобряване на контрола и наблюдението върху дейността на вещите лица чрез внедряване на единна централизирана и автоматизирана система.

Дейности:

Дейност 1. Изследване на нормативната уредба и европейско законодателство и практики, уреждащи организацията на експертизите и дейността на вещите лица.

Дейност 2. Изграждане на автоматизирана информационна система (АИС) “Единен регистър на вещите лица”.

Дейност 3. Мерки за публичност и визуализация на проекта.